

מֶרְכֵּז הַהֶסְבֵּרָה תּוֹמַר ספִיר

בית הנקון בבפר יהושע

מרכז ההסברה תומר ספיר

בית הנקיון בכפר יהושע

בית חנקין בכפר יהושע

תומר ספיר: מרכז ההסברה

מרץ 2016 - אוגוסט 2016

תערוכה

אוצרת: נטע הבר
מתקני תצוגה: חנוך שילה

קטלוג

עיצוב והפקה: אביגיל ריינר [The Studio], יעל בידרמן
צילום התערוכה: אלעד שריג
תצלומים נוספים: רפי יריב (עמ' 5), גלעד בך-שך (עמ' 58)
עריכה לשונית: רוני גוברמן
תרגום לאנגלית: מרטייה סמיט שילה, שי שילה

תודות

לכל הצוות ולתלמידי בית ספר מרחבים כפר יהושע,
למנהלת בית הספר - מרים איציק, ליוספה קליין, לנעמי אברמוביץ ולאבי כהן
לנטע דר, לצוות וילדי גן חצב
לארכיון כפר יהושע
לקהילת כפר יהושע ולבוגרי בית הספר
לחברי העמותה לקידום בית חנקין ולכל המתנדבים הרבים שבאו לתת יד בלב חפץ

תודה מיוחדת לאבי לובין, למרוד ספיר לובין ולתמרה ספיר לובין
למשפחות קידר, שילה, אפשטיין, נבון והבר

בתמיכת

עמותה לקידום בית חנקין בכפר יהושע
בית ספר מרחבים כפר יהושע
וועד מקומי כפר יהושע
מועצה אזורית עמק יזרעאל
מועצה לשימור אתרי מורשת בישראל
באדיבות גלריה שלוש לאמנות עכשווית

© כל הזכויות שמורות, עמותה לקידום בית חנקין בכפר יהושע

בית ספר ימורי
אזורי מרחבים

בית חנקין סיפור המקום

ד"ר גליה השרוני
נטע הבר

בית חנקין נמצא במושב כפר יהושע שבעמק יזרעאל. המושב הוקם בשנת 1927 על ידי אנשי העלייה השלישית מכוחה של אידיאולוגיה חזקה, ונקרא על שמו של יהושע חנקין. מייסדי הכפר פעלו למען הקמת חברה חדשה ומתוקנת, המשלבת את כוחם של האינדיבידואל והקולקטיב גם יחד. לשוב לאדמת המולדת, לעובדה ולשומרה ולאכול מפריה, הייתה משאת הנפש של עם ישראל בגולה ובאה לידי מימוש בהתגלמות ההתיישבות בארץ¹, מסביר אליהו עמיצור – מייסדי הכפר. התרבות הלאומית החדשה, שהתגבשה ביישוב העברי בארץ ישראל, נשענה על העבריות ועל הילידיות כעקרונות מנחים בכדי להבדיל מיהדות הגולה, וביקשה לפתח את תודעת הייעוד הלאומי. לחינוך בכפר היה תפקיד חשוב בניסיון לכוון זהות חדשה, פרטית וקולקטיבית ובהבניית "תרבות מולדת", המבוססת על מערכת סמלים לאומית חדשה, על הכרת הסביבה הטבעית, המרחב הגיאוגרפי והמרחב ההיסטורי והתרבותי.

בשלהי שנות הארבעים של המאה העשרים, בהתאם לצוואתו של יהושע חנקין, יזם המורה ואיש הטבע מנחם זירוני (1912–1979) את הקמתו של "מכון אזורי לטבע ולידיעת המולדת – בית חנקין" בלב לבה של ההתיישבות העובדת,

1. עמיצור, א' (1982). *הברה וארגון. בתוך ר' פרת ומ' אמיתי (עורך), כפר יהושע ביובלו: דור לדור יביע אמר (עמ' 99–100) תל-אביב: פועלים.*

* המאמר מתבסס על עבודת גמר יישומית (M.Ed.) בתוכנית להוראה רב תחומית במדעי הרוח – מכללת אורנים. הבר נ. (2013). *המוזיאון בסביבה הבית ספרית כמשאב חינוכי: בין שימור לפיתוח. מקרה בוחן: "בית חנקין".*

על-ידי זהרוני ובני המקום, הכנסתם והצגתם ב"קודש הקודשים" החילוני – בית הספר והמרחב המוזיאלי, היו צעדים נוספים ביצירת המטא-נרטיב הציוני.

דמותו של מנחם זהרוני ופועלו הייחודי, משקפים את מהותו של בית חנקין בשנות החמישים, והפכו לחלק אינטגרלי מן הנרטיב של המקום. לאחר

בית חנקין בשנות החמישים

עשר שנים של פעילות אינטנסיבית, עזב מנחם זהרוני את המקום, בשל חילוקי דעות אידיאולוגיים וכספיים. אחריו ניהל את בית חנקין נגה הראובני. ב-1969 פרצה במקום שריפה ומאז עמד שומם מספר שנים. בשנת 1973 קיבל על עצמו אילן טל את ניהול המוסד וחיידושו. בעזרת ביל פרגסון, צייר ואיש אקדמיה, עוצבה התצוגה מחדש בהתאם לנרטיב אקולוגי, נערך מיון, צוירו דיורמות, והמקום זכה לעדנה מחודשת.

במהלך השנים, לאור שינויים אידיאולוגיים, חברתיים ותרבותיים, בשל העדר עניין ותקציב מצד הקהילה ומוסדותיה, הלכה הפעילות בבית חנקין והצטמצמה, עד לסגירתו המוחלטת.

בשנותיים האחרונות הולכת וצומחת פעילות התנדבותית של אנשי הקהילה לשיקום ולפיתוח המקום מחדש ולגיבוש תכנית עתידית. במסגרת התכנית, לצד פיתוחו והתאמתו לרוח הזמן, יישמר ייחודו ההיסטורי והערכי של בית חנקין, בשימור המבנה ותערוכת הקבע. במקביל, יוצגו תערוכות אמנות מתחלפות ביד מיכאל, אשר יתפקד כגלריה לאמנות עכשווית. תערוכות האמנות יתייחסו באופן ביקורתי ועכשווי למקום, למוצגיו ולתכנים הגלומים בו. לאורך השנה, במהלך ימי הלימודים, ישמש המקום את אוכלוסיית בית הספר המקומי ובתי ספר מן העמק. בסופי שבוע ובחגים ייפתח המקום לקהל הרחב. התערוכה "מרכז ההסברה" של האמן תומר ספיר, המוצגת ביד מיכאל המתחדש, היא תערוכה ראשונה במקום, המתמודדת עם משמעותו המורכבת של בית חנקין. התערוכה מאירה את האוסף באור חדש ומציעה דרכים חדשות לקריאת המקום.

בית חנקין בשנות החמישים

בבית הספר בכפר יהושע. אבן הפינה למקום הונחה ב-1949. מאחורי הקמת בית חנקין עמדו רעיונות חינוכיים-תרבותיים, שבבסיסם עמדה האדרתו של הכפר העברי כצורת חיים חברתית-כלכלית חדשה. בפיתוח הפעילות החינוכית לדור הצעיר ניצבו הטבע והעבודה כיסודות לחיי רוח אסתטיים ומוסריים כאחד. בית חנקין שימש את קהילת בית הספר ומורים מרחבי הארץ, שאבו להשתלם בנושאי טבע וידעית הארץ.

המבנה כלל אולם תצוגה רב תחומי – בית חנקין, מעבדת כימיה וביולוגיה, מחסן, מצפה כוכבים קטן, פינת חי וגן בוטאני. שלוש שנים אחר כך נבנה האגף לחקלאות – יד מיכאל, לזכרו של מיכאל כפרי, חבר הכפר, ובו אולם להרצאות ולתערוכות. בסגנון הבנייה ובעיצוב הפנים של המקום, הייתה נימה "עירונית" מהודרת, שקשה היה למצוא אז בעמק ובכפר. כשישים שנה חלפו, ועדיין זוכרים בני הכפר את תחושת המסתורין והקסם ששכנה במקום, רחבת הכניסה בעלת העמודים, גרם המדרגות, האור הקלוש החודר מהחלונות הגבוהים, הגלריה על רצפתה החורקת, ריח הפורמלין ומבט הפוחלצים. בית חנקין ענה על הקריטריונים המוזיאליים המקובלים דאז, שותף ביצירת ההון התרבותי ובעל נרטיב ומסר חינוכי בלתי מתפשר. זהרוני, "המשוגע לדבר", הקדיש את עצמו לפיתוח המקום. בסיס האוסף היה האוסף הפרטי שלו, ואליו נוספו ברבות השנים מוצגים רבים, שנאספו על-ידי הקהילה וממשיכי דרכו. ממצאים ארכיאולוגיים שנמצאו בעת החריש, צמחים, בעלי חיים ואבנים, שנמצאו בשדה או במהלך טיול, הוצגו לראווה כב"חדר פלאות"². איסוף הממצאים הארכיאולוגיים, הזואולוגיים, הבוטניים והגיאולוגיים

2. הדרי הפלאות (Cabinet of curiosities) היו מרחבי תצוגה בבעלות האצולה באירופה, אשר הציגו בודחיפות וללא קיטלוג מגוון פריטים מעולמות תוכן ודיסציפלינות שונות. ניתן למצוא הדרי פלאות החל מהמאה ה-16 ועד המאה ה-18.

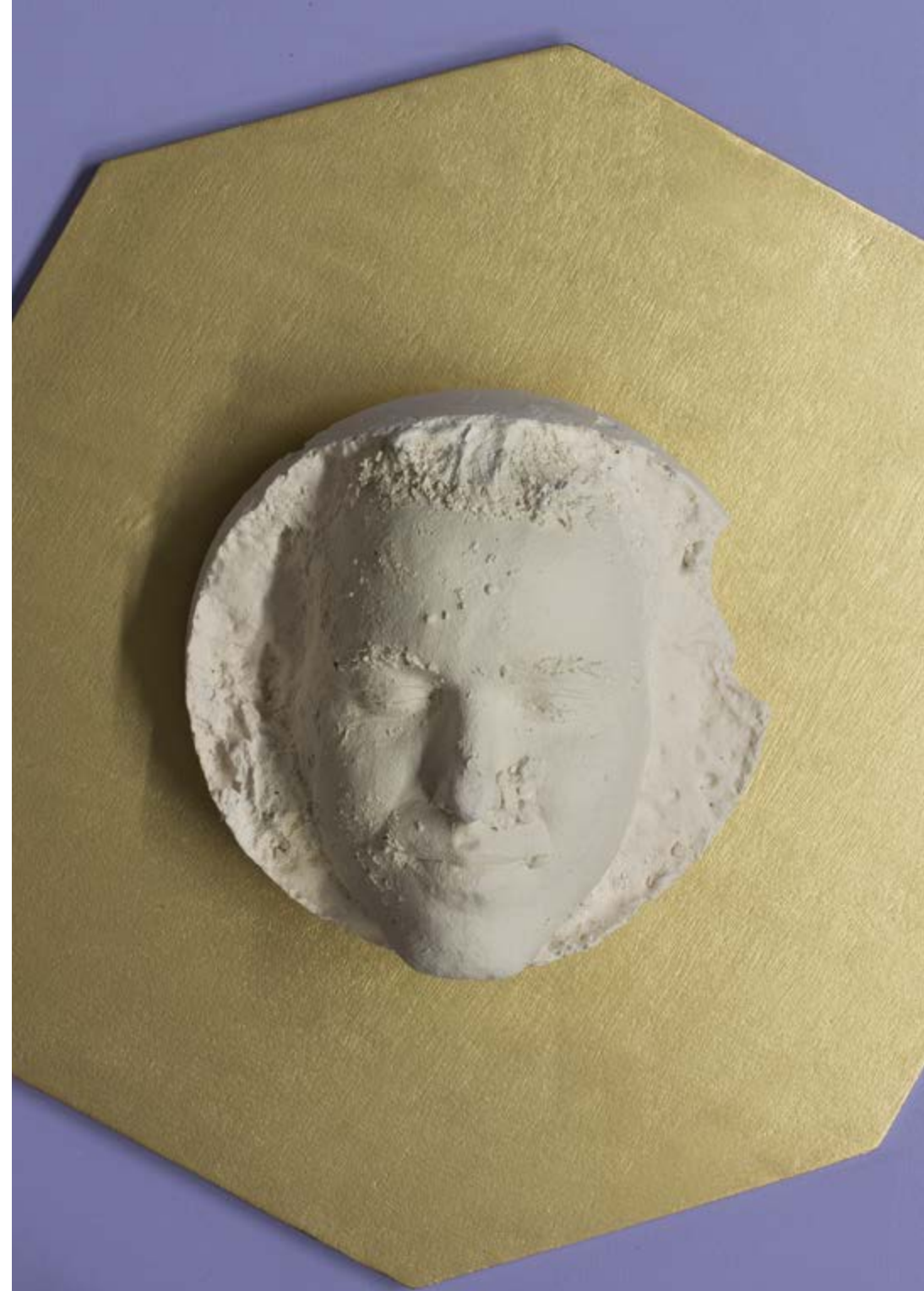
מרכז ההסברה תומר ספיר

נטע הבר

התערוכה **מרכז ההסברה** היא תוצר עבודה ממושכת של האמן תומר ספיר במרחב המוזיאלי והחינוכי בית חנקין. במקביל לפעולת שימור ופיתוח המקום שהחלה לאחרונה, הוזמן ספיר להציג תערוכת אמנות במרחב, שהומר לשמש כגלריה לאמנות עכשווית. תהליך העבודה היה מלווה בתחושה של חוסר ודאות, עת הפך המקום ממרחב זנוח למתחדש, תהליך שחלחל לאופן ולגוף העבודה של ספיר במקום.

עבור ספיר, הייתה זו הזדמנות לפעול במרחב טעון ומרובד, מיוחד מבחינה ארכיטקטונית ומגוון מאוד באוספיו. מרחב שקפא על שמריו, המשקף הון תרבותי של זמנים אחרים, ובה בעת, מזמן בחינות מחודשות, המתאפשרות מנקודת מבטו של מי שצופה מן הצד, שנים אחרי.

התערוכה התפתחה וצמחה לאורך שנת עבודה, במהלכה עשה ספיר את דרכו מתל אביב, הלך ושוב, וערך מעין מחקר אישי, א-מדעי, התר אחר האבולוציה של המקום. במסגרת ביקוריו חקר ולמד להכיר את בית חנקין, את אוספיו הייחודיים ואת הסביבה הטבעית והאנושית שבה הוא מצוי. הוא למד להכיר את בית הספר, את הצוות והתלמידים ואת רוח המקום. המקום הפך, לזמן שאול, למרחב הסטודיו הפרטי שלו.

ומוצגים בתערוכה כתצלומים. נוסף על אלה, הוזמנו משפחות הכפר לאסוף כ-8 אובייקטים כל אחת, אותם ארגן ספיר על משטחים צבעוניים, צילם, הדפיס והציב בגריד גדול במועדון לחבר, כהרחבה לתערוכה בבית חנקין.

בית חנקין שימש בגלגוליו השונים כסוג של מרכז הסברה, אשר כונן נרטיבים ברורים וחד משמעיים לתקופתם. כמוסד חינוכי ששתול בתוך בית ספר, הפיץ ותיווך ידע, והיה שותף פעיל בהבניית ההון התרבותי והזיכרון ההיסטורי הקולקטיבי. ספיר פועל באופן שונה בתכלית. הוא פורס ופורס מחדש את המרכיבים לכדי הצבה רבת מוקדים, שמציעה נקודות מבט משתנות. התערוכה **מרכז ההסברה** נעדרת מגמה אחידה, מתנגדת לתיווך חד ממדי, מציבה סתירות ושאלות ומצפינה בתוכה מגוון הצעות שונות לפרשנות. גריד מורכב ועמוס, הנחה שכבתית וחפיפה בין המרכיבים, חושפים ומסתירים בעת ובעונה אחת. כבאתר ארכיאולוגי, מתקיימות במקביל חשיפה וקטיעה עקבית של הרצף, המקשות על

הפענוח. ההצבה הדחוסה של ספיר מטשטשת כל הבחנה בין דיסציפלינות או היררכיות שגורות, כמו אלו שבין מדעי לאמנות, בין טבעי למלאכותי, בין יפה למכוער, בין תשוקה לתיעוב, או בין מציאות לבדיה. פעולתו של ספיר תמימה רק למראית עין. במעשה ההצבה מחדש של המוצגים הגיאולוגיים, השלדים והפוחלצים, המפות, חומרי ההדרכה ושאר האסופה, מתפורר הזיכרון הקולקטיבי ועולים תכנים טעונים חברתית, חינוכית ופוליטית.

מיד עם הכניסה לגלריה, נתקל המבקר בגבו של ארון ישן, החוסם את מראה ההצבה. על גב הארון תלויים פלקטים ישנים ומפות. הכניסה מעוטרת בגרלנדה ובדגלי פלסטיק צבעוניים, הלקוחים מתרבות ארץ ישראלית פריפריאלית. אווירה של חגיגה ללא נושא

שדות בכפר יהושע, 2015

תלמידי בית ספר מרחבים מבקרים בתערוכה במהלך הקמתה

ספיר זכה לראשונה לעבוד עם אוסף מוזיאלי כה נרחב ומגוון. בדומה לפעולת אוצר, הוא חקר, אסף, ליקט, מייך, ובחר מחדש מה להציג וכיצד. באופן זה, שימש כמעין שומר סף, המודע למשמעות הפוליטית והאידיאולוגית של פעולתו. חוסר הסדר שהיה בבית חנקין באותה עת, אפשר לו כר פעולה נרחב וחופשי. המיצב נבנה והתפתח בתהליך איטי ומתמשך, וצמח באופן אורגאני מתוך המקום ומאוספיו.

בבסיס התערוכה **מרכז ההסברה** עומד האוסף כאסטרטגייה אמנותית. התערוכה נבנתה ברובה מתוך

מאגר אובייקטים נתון, אינוונטר רב תחומי – אוצר בלום עבור האמן, הכולל אובייקטים שונים ומגוונים מן הטבע ומעשה ידי אדם: עשרות פוחלצים ושלדים, אוסף גיאולוגי עשיר, אוסף גדול של צמחים מיובשים (עשבייה), עתיקות, חפצי האישיים של יהושע חנקין, ספרים, חומרי הדרכה, מפות, תרשימים ותצלומים רבים. ספיר נבר בקרביים של המוזיאון, פתח כל מגרה, ושלף מוצגים שהיו חבויים מעיני הקהל שנים רבות.

מעבר לשימוש באינוונטר של בית חנקין, אסף ספיר פריטים שונים מהסביבה (חלקי מכונות חקלאיות, כלי עבודה חלודים, ארגזי תנובה ישנים, מבחנות מעבדה, חבית דישון, דרדרים ועוד). נוסף על אלה, שילב בהצבה עבודות שלו, ביניהן פסל של דינוזאור הפוך המונח בוויטרנה, מסיכת מוות שלו העשויה גבס, ועבודת וידאו שמתעדת את האמן וילדיו מחלצים אותה מהתבנית, עבודת ניאון ותצלומים דמויי רנטגן.

תפיסת המקום שהוביל בעבר מנחם זהרוני, מייסד בית חנקין, התבססה על פרקטיקת איסוף קולקטיבית, שטיפחה תחושת אחריות הדדית ומעורבות של הפרט בקהילה. ברוח דומה, הזמין ספיר את תלמידי בית הספר והקהילה המקומית להתבונן בסביבה, ללקט ממנה אובייקטים, לצלם וליצור קולאז'ים, המתבססים על רישומים בוטניים וזואולוגיים מהספרייה של זהרוני. חלקם הוטמעו בתוך ההצבה כחלק אינטגרלי ממנה וחלקם תועדו על ידי האמן

מסכת המוות של יהושע חנקין (1945) המוצגת בבית חנקין

מושק בכפר יהושע, 2015

וסיבה הופכת באחת למופע מורבידי עמוס פרטים והפתעות. ללא מסלול מוכתב, בהליכה ספיראלית הלוך ושוב, בכל צעד, עם כל סיבוב מבט מתגלים עוד ועוד פרטים, והתמונה הופכת יותר ויותר מורכבת. תאורת שעת בן ערביים בוקעת מהחלונות מצופי השקפים הצבעוניים, כמעין "ויטראז' לעניים", מחזקת את תחושת הביניים, את הזמן הלא מוגדר, כדמדומי נצח. רק במבט ראשון ולרגע קט עולה תחושה מוכרת, כאילו נכנסת למוזיאון הטבע הישן בעל גוף הידע הסדור.

ספיר פועל בניגוד לפרקטיקות מדעיות ומוזיאוליות. הוא מנתק את האובייקטים ממקור או מהגדרה, מציב אותם כאובייקטים אנונימיים, נקיים מאינפורמציה, חסרי הקשר ותיווך, ללא היררכיה. הוא יוצר "מרכז הסברה" בדוי, אבסורדי ושקרי – מרחב פרום, לא מחייב. ספיר משבש את פעולת התיווך ואת הקשר בין האובייקט לבין המילה. ללא מחויבות להגדרה המילולית, הוא משבש את פעולת התיווך, פורס את הקשר בין האובייקט לבין המילה ושותל "באגים", הקוטעים את הרצף התקין של ההצבה.

אולם, הפרקטיקות המוזיאוליות המוכרות, כמו מיון והיררכיה, שבות ומופיעות בחלל התערוכה, כאשר ספיר תולה את עבודות הילדים בהתאם לשכבת גילם ולטכניקת העבודה, או כאשר הוא מרכז קבוצת חפצים בהתאם לסוג, לקטגוריה או למין (כדוגמא, כלי העבודה החלודים התלויים במרוכז זה לצד זה). באופן זה, נוצר מתח בין הפרימה, חוסר ההיררכיה והעדר המשמעות, לבין הרצון האינסטינקטיבי של המבקר לפענח את משמעות ההצבה ולגלות את ההקשרים החבויים בה. באופן אירוני, דווקא העדר הקטלוג וההקשר, מחזקים את החיפוש אחריהם.

כמי שמעיד על עצמו שהעיסוק במוות היה נוכח בחייו מגיל צעיר, מנהל האמן בתערוכה יחסים עמוקים וגלויים עמו. לנוכח הפחלצים, הנראים כבעלי חיים שעברו ניסיון החיאה כושל, לנוכח השלדים המצויים לרוב, המאובנים,

הקוצים היבשים, גויית הדינוזאור הבדוי, ספיר יוצר מרחב זמן לא מוגדר – זמן ביניים שבין חיים למוות. במרכז התערוכה ניצבת מסכת המוות של האמן, גופו תלולית מאדמת העמק שנלקחה מערמות האדמה, אשר שימשו לבניית פסי רכבת העמק המתחדשת. על הרצפה מונחים, כהכנה לעלייה למוקד של האמן את עצמו, שורשי הפרדס המשותף, שנעקר בכפר יהושע באותה עת. הצבה זו מתכתבת עם פינת ההנצחה של יהושע חנקין, שנמצאת בחלל הסמוך וכוללת בין היתר את מסיכת המוות שלו. על אחד מקירות הגלריה תלוי שלט ניאון "הובלה לסביבת קבורה זרה"¹, הקושר את מרכיבי התערוכה בקשר סתום, שסובב סביב כליה וכישלון. כוחה של התערוכה הולך ומתגבר לנוכח ההבנה כי במאוזוליאום המורכב שהציב ספיר, ניצבת נכוחה תחושת בדידות וזרות, תחושת כישלון תרבותי וחברתי.

1. משפט בתוב, אשר נמצא על גבי לוחית באחת ממגרות בית חנקין. משמעות המשפט טרם פוענחה.

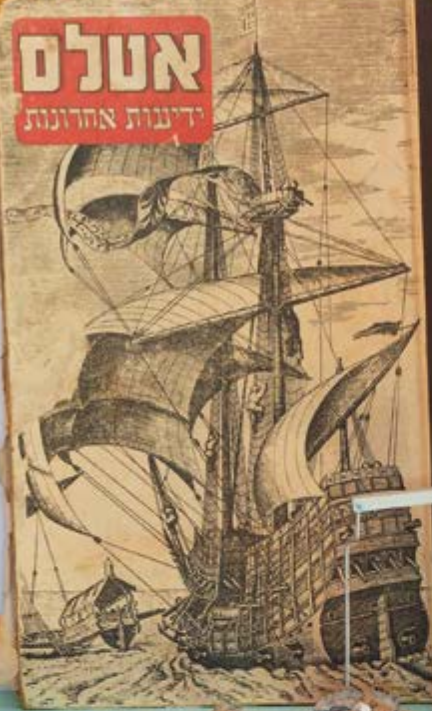

900
2,200,000
800,000
178,000
262,000
231,000
1,100
270
518,000
10,200

יונקים המזינים לחקלאות

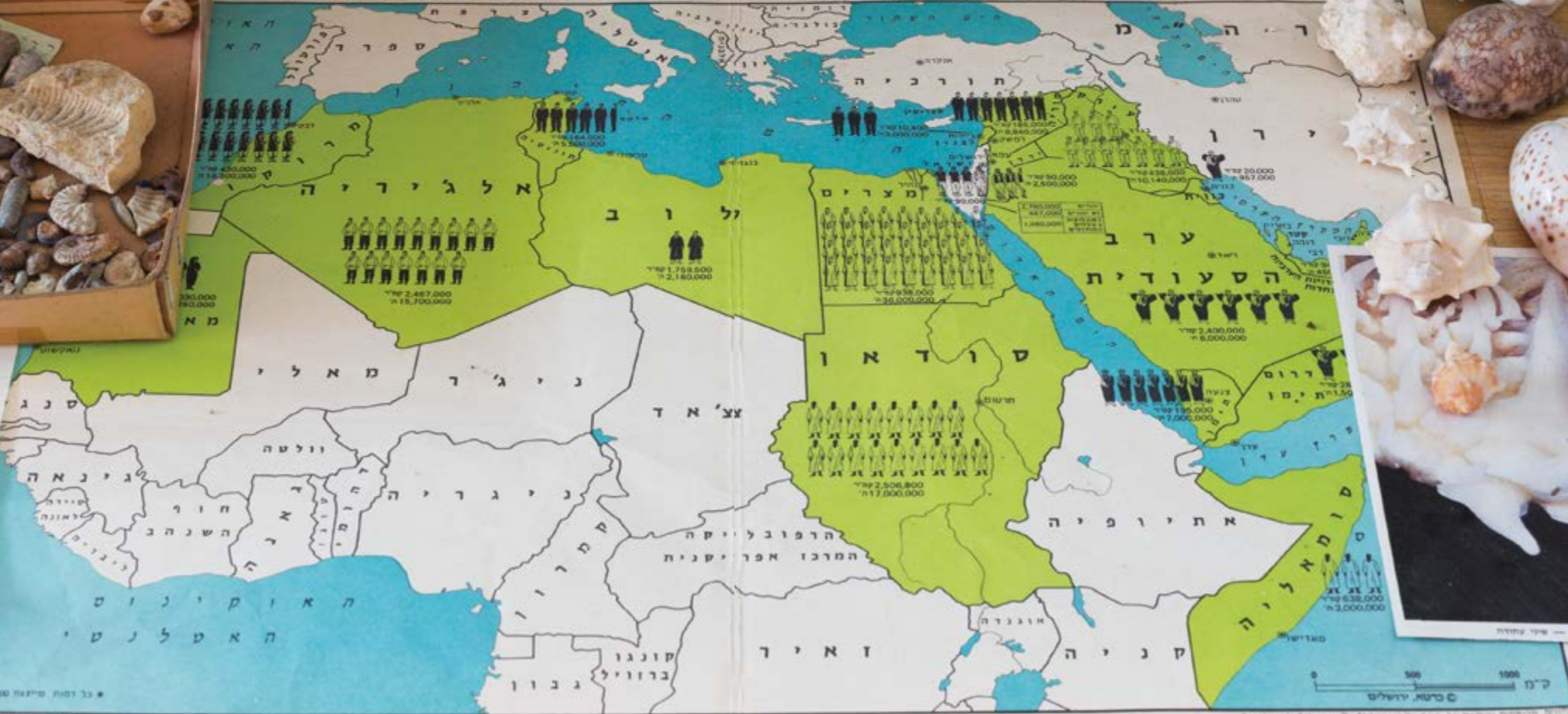

-60
-40
-20

ישראל וארצות ערב - נתוני שטח ואוכלוסיה

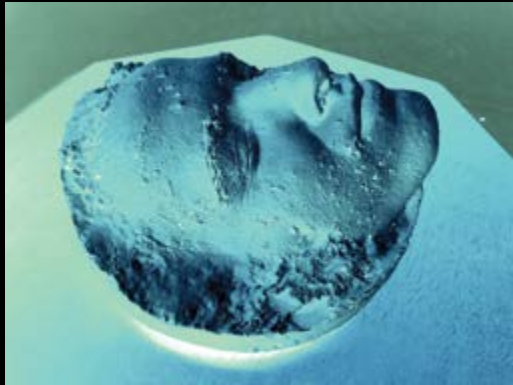
גאולוגיה
נתונים
מדינות
אחרות

מספר ייצוא נוסף 0147-2120-1111
© כל הזכויות שמורות למוציא לאור, תש"ס

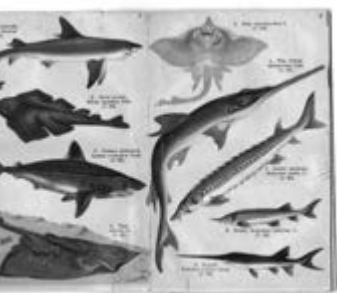

*From the library of
Menahem Zaharoni*

is created. Ironically, the lack of a catalogue and context per se strengthens the search for those.

As a person who testifies of himself that dealing with death was present in his life from an early age, the artist entertains deep and open relations with mortality. Among the mounted animals - that look like animals that underwent an unsuccessful attempt at resuscitation - the many skeletons, the fossils, the dry thistles, and

the forged dinosaur corpse, Sapir creates an undefined time-space, an intermediate level between life and death. The artist's death-mask is placed at the center of the exhibition, his body a mound of soil taken from the heaps of earth used to build the renewed train tracks of the Jezreel Valley. Roots of the communal orchard that was uprooted in Kfar Yehoshua at the time are placed on the floor, as a preparation for the artist burning himself at the stake. This installation corresponds with Yehoshua Hankin's memorial that is located in the nearby room and includes, among other items, his death-mask. A neon-piece on one of the gallery's walls saying "transport to foreign burial site"¹ links the components of the exhibition to a blocked link that resolves around extinction and failure. The strength of the exhibition increases in light of the understanding that Sapir's intricate mausoleum poses a distinct feeling of loneliness and estrangement, as well as a sense of cultural and social failure.

1. *A sentence found on a sign in one of the museum's drawers.
Its meaning is unclear*

the cultural heritage and the collective historical memory. Sapir's approach is distinctly different. He unravels and re-positions the components into a multi-centered installation, offering different perspectives. The exhibition *Ministry of Information* lacks a uniform tendency, opposes a one-dimensional mediation, poses contradictions and questions, and yields a variety of interpretations. An intricate and loaded grid, a multi-layered and overlapping display reveal and conceal simultaneously.

Similarly to an archeological site, the continuum is consistently exposed and obstructed, which makes it difficult to decipher. Sapir's dense installation blurs any distinction between disciplines or common hierarchies like between science and art, natural and artificial, beautiful and ugly, desire or loathing, reality and fiction. On the surface, Sapir's approach seems perfectly innocent. However, by re-positioning the geological items, the skeletons, the mounted animals, the maps, the teaching materials, and the rest of the collection, the collective memory disintegrates and charged societal, educational, and political issues appear.

*From the library of
Menahem Zaharoni*

Upon entering the gallery, the visitor encounters the back of an old wardrobe, covered with maps and old posters, blocking the view of the installation. The entrance is decorated with a garland and colorful flags taken from an "Eretz Israel" peripheral culture. A festive atmosphere without a theme or reason instantly turns

into a morbid spectacle loaded with objects and surprises. Without a pre-set course, walking up and down in a spiral movement, each step, each turn of view reveals more and more details, and the picture becomes increasingly complex. An afternoon lightning emanates from the paneled windows covered with colored transparencies, like a kind of "poor man's vitrage", reinforcing the sense of in-between, undefined time, like an eternal twilight. At first glance a familiar feeling rises for a moment, as if you entered into the good old nature museum with its organized body of knowledge.

Sapir acts in contradiction to conventional scientific and museum practices. He takes items out of context or definition, places them as anonymous objects, without information, unrelated, and without mediation or hierarchy. As such, he creates a fictitious, absurd, false, unraveled information center. Sapir disrupts the medial approach, the connection between the object and the word, is not committed to its literal meaning, and plants "bugs" disrupting the continuum of the installation.

Notwithstanding, familiar museum practices like sortation and hierarchy come up in the exhibition when Sapir displays the school children's work arranged according to age and technique, or when he centers groups of objects according to sort, category, or type (rusty work-tools displayed one by the other, for example). In this way, a tension between the unraveling, the lack of hierarchy and meaning, and the instinctive wish of the visitor to decipher the meaning of the installation and to discover its hidden connections,

*From the Beit
Hankin archive*

Nesting box at the Merhavim school in Kfar-Yehoshua

a kind of personal, informal research, exploring the evolution of the place. During his visits he probed and studied Beit Hankin, its unique collections, and its natural and human habitat. He got acquainted with the school, the staff and the pupils, and the essence of the place. For a while Beit Hankin became his private studio.

Sapir had the fortunate opportunity to work with such an extensive and varied museum collection for the first time. Like a curator, he investigated, collected, collated, sorted, selected and re-selected what to display, and how. In this way he served as a kind of gatekeeper, conscious of the political and ideological significance of his actions. The disarray at Beit Hankin at the time allowed him extensive field of action. The installation was built and developed in a slow and continuous process, and grew organically out of the place and its collections.

At the base of the exhibition *Ministry of Information* stands the collection as an artistic strategy. The exhibition was built largely from a given reservoir of objects, a multidisciplinary inventory - a treasure trove for the artist - including different and varied natural and manmade objects: dozens of mounted animals and skeletons, a rich geological collection, a collection of dried plants (weeds), antiques, personal belongings of Yehoshua Hankin, books, teaching materials, maps, charts, and many photos. Sapir delved into the innards of the museum, opened every drawer, and uncovered objects that remained hidden from the public for many years.

Beyond the use of Beit Hankin's inventory, Sapir collected

various objects from the surroundings (agricultural machinery parts, rusty tools, old Tnuva boxes, test tubes, a barrel of fertilizer, thistles, etc.). In addition, he combined artwork of his own in the exhibition, like an upside down dinosaur's sculpture in a display-cabinet, his death-mask made of plaster, a video art documenting the artist and his children releasing the death mask from its mold, neon-piece, and röntgen-like stills.

The concept of the place, defined back in the day by Menachem Zaharoni, the founder of Beit Hankin, was based on the practice of collective gathering which instilled a sense of mutual responsibility and involvement of the individual in the community. In a similar vein, Sapir invited the school pupils and members of the local community to look around their surroundings, collect objects, take pictures and create collages based on botanical and zoological drawings from Zaharoni's library. Some have been incorporated into the exhibition, and some have been documented by the artist and are displayed as photographs. In addition, families living in the village were invited to collect about 8 objects which were arranged by Sapir on colored surfaces, photographed, printed and placed in a large grid in the village's community center, as an extension of the exhibition at Beit Hankin.

In its previous incarnations Beit Hankin functioned as a kind of information center that created clear and unequivocal narratives. As an educational center located in a school, it distributed and mediated knowledge, and was an active partner in the creation of

From the Beit Hankin archive

Ministry of Information
Tomer Sapir

Neta Haber

The exhibition *Ministry of Information* is the result of the long and continuous work of the artist Tomer Sapir in the museum and educational space Beit Hankin. In parallel with the preservation and developmental activities that started there recently, Sapir was invited to present an art exhibition in the space that was converted to a gallery for contemporary art. The work process was accompanied by a sense of uncertainty while the place turned from a neglected space to a renewed one, a process that permeated both the way and the body of Sapir's work.

For Sapir this was an opportunity to work in a complex and layered space, with a unique architecture and varied collections. A place that was frozen in time, reflecting cultural treasures of distant times, and at the same time, inviting and enabling its reexamination from a contemporary point of view.

The exhibition developed and grew out of a year's work, during which Sapir made his way from Tel Aviv, back and forth, and did

Beit Hankin in the fifties

Zaharoni's figure and his unique achievement reflect the essence of Beit Hankin in the 50s, and have become an integral part of the narrative of the museum and the village. After 10 years of intensive activity, he left the place due to ideological and financial disagreements, and was succeeded by Noga

Heruveni. In 1969 a fire broke out, and the museum was closed for a few years.

In 1974 Ilan Tal took upon himself to renovate and manage the place. With the help of Bill Ferguson, a painter and a scholar, the display was redesigned with an ecological narrative; the collection was sorted, dioramas were added and Beit Hankin was revitalized.

Over the years ideological, social, and cultural shifts combined with lack of budget and interest by the community and its establishments, caused the activity in Beit Hankin to gradually slow, until it was closed altogether.

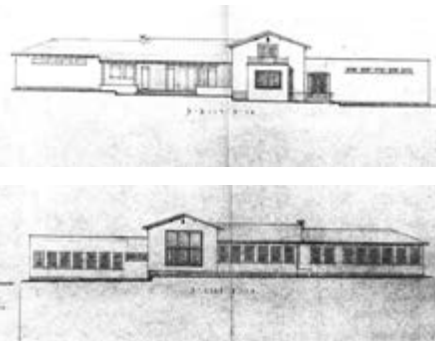
Over recent years, there is a growing voluntary activity by the locals to restore and develop Beit Hankin, and to create a roadmap for its future. As part of this roadmap, alongside developing and updating the place to current standards, its historical and ethical uniqueness will be maintained by preserving the structure and the permanent exhibition. Alongside this display, changing art

exhibitions will take place in the "Yad Michael" hall, which will serve as a space for contemporary art. The exhibitions will have a critical and current reference to the museum, its exhibits, and its content. Throughout the year, during school hours, Beit Hankin will be used by the local and regional schools. On holidays and weekends it will be open to the public.

The show "Ministry of Information" by the artist Tomer Sapir, on display in the renewing "Yad Michael" hall, resonates the complex subtext of Beit Hankin, sheds a new light on the collection, and offers new ways to its understanding.

Beit Hankin, 2015

Beit-Hankin : South and north facades. Felix Adler, 1953

During the late 40s of the 20th century, according to the will of Yehoshua Hankin, the teacher and nature enthusiast Menahem Zaharoni started the establishment of the “Regional Institute for Nature and Homeland Studies” – Beit Hankin, in the very heart of the working settlement, in the Kfar Yehoshua School. The

cornerstone was laid in 1949. Behind the establishment of Beit Hankin were educational-cultural ideas based on the glorification of the Hebrew village as a new form of society and economy. The education of the younger generation was developed with nature and work as the foundations for an esthetic and moral spiritual life. Beit Hankin was used by the school community and by teachers from around the country, who came to further their education in nature and the geography of Israel.

The structure encompassed a multidisciplinary exhibition hall – Beit Hankin, a chemistry and biology lab, a storage room, a small observatory, a petting zoo, and a botanical garden. Three years later the agricultural hall “Yad Michael” was added in memory of the village member Michael Kafri, which added another exhibition/lecture hall. The compound architectural style and interior decoration had elegant and urbane undertones, a rare sight in the Jezreel Valley and the village in those days.

Even though more than 60 years have gone by, the locals still remember the sense of mystery and magic that characterized the place; the entrance hall with its pillars; the staircase; the feeble rays of light coming through the high windows; the gallery with its creaking floor; the smell of formaldehyde, and the gaze of the mounted animals. The museum measured up to museums of the time, and had its share in creating the cultural capital, and an unrelenting educational message.

Zaharoni, an avid devotee, dedicated himself to developing the place. The basis was his own private collection, and over the years many additions were made by him, the local community, and his successors. Archeological finds discovered during plowing; plants, animals and stones collected in the fields or during hiking, were displayed in a “Cabinet of Curiosities”². The collection of the archeological, zoological, botanical, and geological finds by Zaharoni and the locals, and the presentation in a secular sanctum – the museum and the school – were further steps in creating the Zionist meta-narrative.

A conference in Yad Michael-Beit Hankin in the fifties

2 “Cabinets of Curiosities” were display-cabinets popular among the European aristocracy between the 16th and 18th centuries, in which a vast amount of various objects without categorical boundaries from diverse contexts and disciplines were displayed.

The Story of Beit Hankin

Dr. Galia Hasharoni & Neta Haber

Moshav Kfar Yehoshua was established in 1927 in the Jezreel Valley (Emek-Yisrael) by members of the second and third Alyia, and was named after Yehoshua Hankin. The founders worked towards creating a new and reformed society that would combine the strengths of both the individual and the collective. “To cultivate it, guard it, and enjoy its fruits, was the goal of the Israeli nation in exile, and was realized in the fulfilment of the settlement in Israel”,¹ says Eliyahu Amitzur – one of the village founders. The new national culture, crystalized in the novel Jewish settlements in Israel, aimed at being native and Hebrew to differentiate itself from the Jewish culture in exile, and aimed to develop an awareness of a “national mission”. The village’s educational system had an important role in trying to establish a new identity, both private and collective, and to construct a “native culture” based on a new array of national symbols, knowledge of the surrounding nature, geography, history, and culture.

1 Amitzur, E. (1982). *Society and organization*. In: R. Porat & M. Amitay (Eds.), *Kfar Yehoshua jubilee*, p.100. Tel Aviv: Poalim .

BEIT HANKIN IN KFAR YEHOShUA

Tomer Sapir: Ministry of Information

March - August 2016

Exhibition

Curator: Neta Haber

Display setup: Hanan Shilo

Catalogue

Design and Production: Avigail Reiner [The Studio], Yael Biderman

Exhibition Documentation: Elad Sarig

Additional Photos: Rafi Yariv (p. 5), Gilad Ben Shats (p. 58)

Linguistic consultant: Roni Goberman

English translation: Maartje Smit Shilo, shay shilo

Thanks

Staff and pupils of Merhavim School, school principal -

Miryam Itsik, Naomi Abramovitz, Yosefa Klein, Avi Cohen

Neta Dar, the staff and children of the Hatzav kindergarden

Kfar-Yehoshua Archive

The community of Kfar Yehoshua

Members of the Beit Hankin association and all the volunteers

who kindly supported the project

Special thanks to Avi Lubin, Nimrod Sapir Lubin and Tamara Sapir Lubin

The Kedar, Shilo, Epstein, Navon and Haber families

Supported by

The Beit Hankin association in Kfar Yehoshua

Merhavim School in Kfar Yehoshua

The local municipality of Kfar Yehoshua

The regional municipality of Emeq Israel

The council for conservation of heritage sites in Israel

Courtesy of Chelouche Gallery for Contemporary Art

© All rights reserved, The Beit Hankin association in Kfar Yehoshua

Ministry of Information
Tomer Sapir

Beit Hankin, Kfar Yeboshua

Ministry of Information
Tomer Sapir

Beit Hankin, Kfar Yeboshua